

- Triolo, Nancy. 1998. "Post-Colonial Theory and Immigration Studies: Examples from Sri Lankan in Palermo". In *Mess: Mediterranean Ethnological Summer School*, vol. 2. B. Baskar and B. Brumen, eds. Ljubljana: Institut za multikulturene raziskave, 199–209.
- Tuđman, Franjo. 1990. *Bespuća povijesne zbiljnosti*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
- Uzelak, Gordana. 1998. "Franjo Tuđman's Nationalist Ideology". *East European Quarterly* 3/4:449–472.
- Večerina, Duško. 2001. *Talijanski irredentizam*. Zagreb: [Published by the author].
- Verdery, Katherine. 1994. "Etnicity, Nationalism and State Making: Ethnic Groups and Boundaries: Past and Future". In *The Anthropology of Ethnicity: Beyond "Ethnic Groups and Boundaries"*. H. Vermeulen and C. Govers, eds. Amsterdam: Het Spinhuis, 33–58.
- Wolff, Larry. 1994. *The Invention of Eastern Europe*. Stanford: Stanford University Press.
- Zanini, Piero. 1997. *Significati del confine*. Milano: Mondadori.

POGRANIČNA MIMIKRIJA: CARSKA NASLJEĐA, NACIONALNA STAJALIŠTA I REGIONALNI IDENTITET U HRVATSKOJ ISTRI NAKON 1990-IH

SAŽETAK

Carska nasljeđa imaju dvostruku prirodu: mogu se iskoristiti za podupiranje etno-nacionalne identifikacije, ali i za naglašavanje lokalno utemeljenih narativa o hibridnim identitetima i višestrukim pripadnostima. Temeljna je pretpostavka da ta dvostruka priroda carskih nasljeđa nastaje u kontekstu problematičnih odnosa između koncepcija nacionalnosti i državljanstva. Hipoteza je ispitana u kontekstu aktiviranja diskursa carskog nasljeđa na lokalnoj razini – u hrvatskoj Istri 1990-ih – kada su iskorišteni kao protu-priče društvenoj i kulturnoj homogenizaciji, koju je propagirala hrvatska vlada. Pristalice regionalizma u Istri reagirali su na projekt državnog homogeniziranja provodeći drukčiju i unekoliko suprotnu strategiju, koja se može opisati u terminima jasnog razdvajanja između nacionalnosti i državljanstva. Njihov je regionalizam ciljao, s jedne strane, na promatranje nacionalnosti kao privatnog a ne političkog izbora, a, s druge strane, na uspostavljanje precizne veze između pojedinačne pripadnosti regionalnom pograničnom teritoriju i pravu na državljanstvo. Drugim riječima, za mnoge Istrane nečija se nacionalnost mogla promijeniti, ali je postojao nepromjenjiv obrazac identifikacije s lokalnim područjem. Ta identifikacija, koju sintetizira pojam "istrijanstvo" [*Istria-ness*], podrazumijeva multietnički i multinacionalni osjećaj pripadnosti pograničnoj regiji onkraj državnih granica. Priroda toga pograničnog identiteta, iako prilično različita u svom sadržaju jer mu svi pridaju različita tumačenja, ipak otkriva svoju jasnu funkciju: osobnu potragu za zaštitom, pa čak i fizičkim opstankom u opasnom procesu tranzicije koja se odvijala na području gdje se državni identitet često mijenjao i nacionalnost je često bila predmetom diskriminacije. Dakle, mimetička je identifikacija provedena na vrlo subjektivnoj osnovi, ali niti s etno-nacionalnom skupinom niti s državom.

Ključne riječi: Istra, granica, politički identiteti, carska nasljeđa